ਅਭਿਆਸ-5.2

1. ਘੜੀ ਦੀ ਘੰਟੇ ਵਾਲੀ ਸੂਈ ਇੱਕ ਚੱਕਰ ਦੇ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਘੁੰਮ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ:

(a) 3 ਤੋਂ 9 ਤੱਕ

$= \frac{180}{360} = \frac{1}{2}$

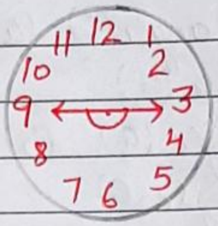

(b) 4 ਤੋਂ 7 ਤੱਕ

$= \frac{90}{360} = \frac{1}{4}$

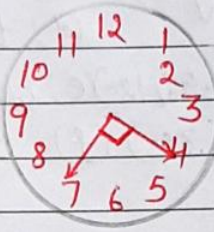

(c) 7 ਤੋਂ 10 ਤੱਕ

$= \frac{90}{360} = \frac{1}{4}$

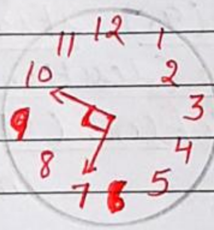

(d) 12 ਤੋਂ 9 ਤੱਕ

$= \frac{270}{360} = \frac{3}{4}$

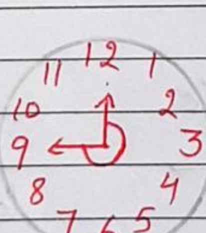

(e) 1 ਤੋਂ 10 ਤੱਕ

$= \frac{270}{360} = \frac{3}{4}$

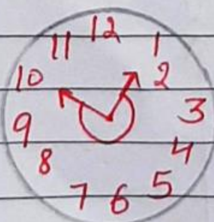

(f) 6 ਤੋਂ 3 ਤੱਕ

$= \frac{270°}{360°} = \frac{3}{4}$

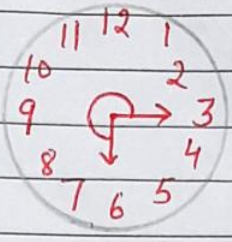

2. ਇੱਕ ਘੜੀ ਦੀ ਸੂਈ ਕਿੱਥੇ ਰੁੱਕ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਇਹ

(a) 12 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇ ਅਤੇ ਘੜੀ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ $\frac{1}{2}$ ਚੱਕਰ ਪੂਰਾ ਕਰੇ?

$= \frac{1}{2} \times 360° = 180°$

= 6 ਤੇ

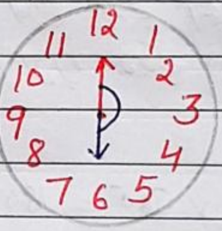

(b) 2 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇ ਅਤੇ ਘੜੀ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ $\frac{1}{2}$ ਚੱਕਰ ਪੂਰਾ ਕਰੇ?

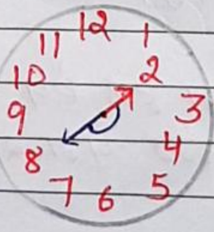

$= \frac{1}{2} \times 360° = 180°$

= 8 ਤੇ

(c) 5 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇ ਅਤੇ ਘੜੀ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ $\frac{1}{4}$ ਚੱਕਰ ਪੂਰਾ ਕਰੇ?

$= \frac{1}{4} \times 360° = 90°$

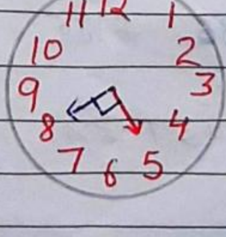

= 8 ਤੇ

(d) 5 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ ਅਤੇ ਘੜੀ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ $\frac{3}{4}$ ਚੱਕਰ ਪੂਰਾ ਕਰੋ?

$= \frac{3}{4} \times 360^\circ$ (9)

$= 270^\circ$

$= 180^\circ + 90^\circ$

= 2 ਤੇ

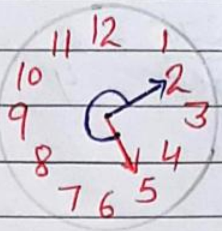

3. ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੋਵੋਗੇ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ

(a) ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੋ ਅਤੇ ਘੜੀ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ $\frac{1}{2}$ ਚੱਕਰ ਪੂਰਾ ਕਰੋ?

$= \frac{1}{2} \times 360^\circ = 180^\circ$

= ਪੱਛਮ ਵੱਲ

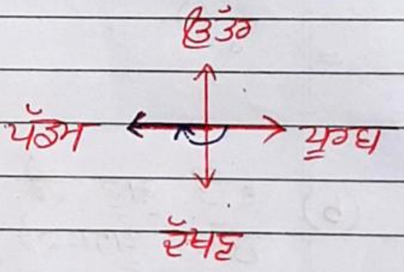

(b) ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੋ ਅਤੇ ਘੜੀ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ $1\frac{1}{2}$ ਚੱਕਰ ਪੂਰਾ ਕਰੋ?

$= 1\frac{1}{2}$

= 1 ਚੱਕਰ + $\frac{1}{2}$ ਚੱਕਰ

$= 360^\circ + 180^\circ$

= ਪੱਛਮ ਵੱਲ

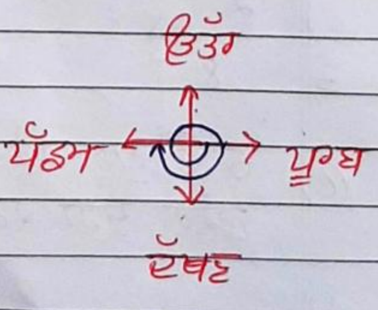

Page :
Date : / /

(c) ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਵੇਖ ਰਹੇ ਹੋ ਅਤੇ ਘੜੀ ਦੀ ਉਲਟ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ $\frac{3}{4}$ ਚੱਕਰ ਪੂਰਾ ਕਰੋ?

$= \frac{3}{4} \times 360^\circ = 270^\circ$

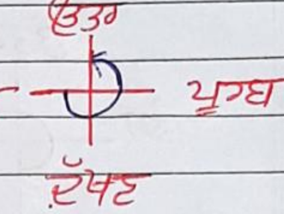

$= 180^\circ + 90^\circ$

= ਉੱਤਰ ਵੱਲ

(d) ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਵੇਖ ਰਹੇ ਹੋ ਅਤੇ ਇੱਕ ਚੱਕਰ ਪੂਰਾ ਕਰੋ?

= ਇੱਕ ਚੱਕਰ

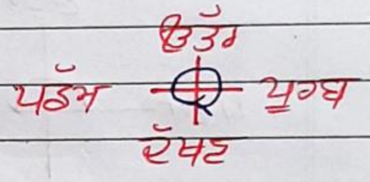

$= 360^\circ$

= ਦੱਖਣ ਵੱਲ

4. ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਚੱਕਰ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਭਾਗ ਘੁੰਮ ਜਾਓਗੇ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ:

(a) ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਮੂੰਹ ਕਰਕੇ ਖੜੇ ਹੋ ਅਤੇ ਘੜੀ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮ ਕੇ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਮੂੰਹ ਕਰ ਲਏ?

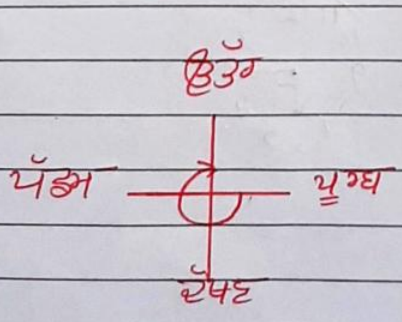

$= \frac{270^\circ}{360^\circ}$

$= \frac{3}{4}$

(b) ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਮੂੰਹ ਕਰਕੇ ਖੜੇ ਹੋ ਅਤੇ ਘੜੀ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਕੇ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਮੂੰਹ ਕਰ ਲਵੋ?

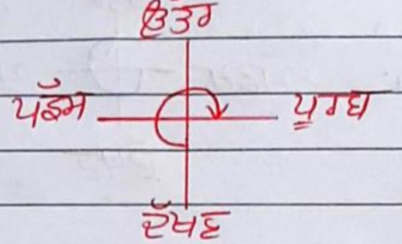

$= \frac{270°}{360°} = \frac{3}{4}$

(c) ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਮੂੰਹ ਕਰਕੇ ਖੜੇ ਹੋ ਅਤੇ ਘੜੀ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮ ਕੇ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਮੂੰਹ ਕਰ ਲਵੋ?

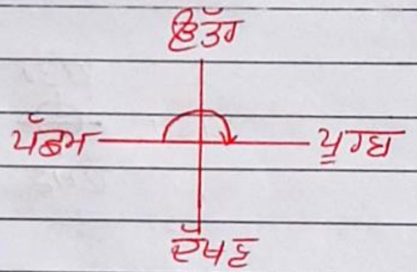

$= \frac{180°}{360°} = \frac{1}{2}$

5. ਘੜੀ ਦੇ ਘੰਟੇ ਵਾਲੀ ਸੂਈ ਦੁਆਰਾ ਘੁੰਮੇ ਗਏ ਸਮਕੋਣਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਪਤਾ ਕਰੋ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ?

(a) 3 ਤੋਂ 6 ਤੱਕ

= 90°
= 1 (ਇੱਕ ਸਮਕੋਣ)

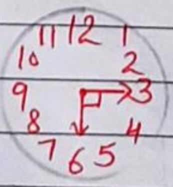

(b) 2 ਤੋਂ 8 ਤੱਕ

= 180°
= 2 ਸਮਕੋਣ

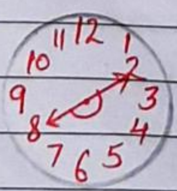

Page :
Date : / /

(c) 5 ਤੋਂ 11 ਤੱਕ

= 180°
= 2 ਸਮਕੋਣ

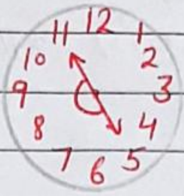

(d) 10 ਤੋਂ 1 ਤੱਕ

= 90°
= 1 ਸਮਕੋਣ

(e) 12 ਤੋਂ 9 ਤੱਕ

= 270°
= 3 ਸਮਕੋਣ

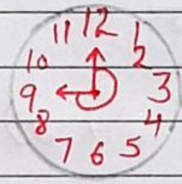

(f) 12 ਤੋਂ 6 ਤੱਕ

= 180°
= 2 ਸਮਕੋਣ

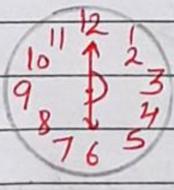

6. ਤੁਸੀਂ ਕਿੰਨੇ ਸਮਕੋਣ ਘੁੰਮੋਗੇ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ:
(a) ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੋ ਅਤੇ ਘੜੀ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਘੁੰਮ ਜਾਂਦੇ ਹੋ?

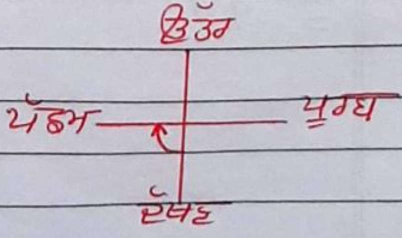

= 90°
= 1 (ਇੱਕ ਸਮਕੋਣ)

(b) ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਵੇਖ ਰਹੇ ਹੋ ਅਤੇ ਘੜੀ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇ ਉਲਟ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਘੁੰਮ ਜਾਂਦੇ ਹੋ?

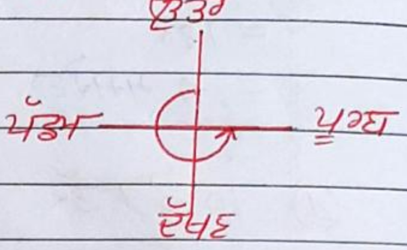

$= 270^\circ$

= 3 ਸਮਕੋਣ

(c) ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਵੇਖ ਰਹੇ ਹੋ ਅਤੇ ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਹੀ ਘੁੰਮ ਜਾਂਦੇ ਹੋ।

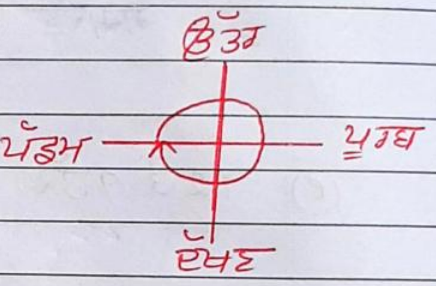

$= 360^\circ$

= 4 ਸਮਕੋਣ

(d) ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਵੇਖ ਰਹੇ ਹੋ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਘੁੰਮ ਜਾਂਦੇ ਹੋ?

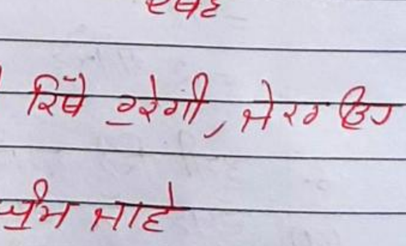

$= 180^\circ$
= 2 ਸਮਕੋਣ

7. ਘੜੀ ਦੇ ਘੰਟੇ ਵਾਲੀ ਸੂਈ ਕਿੱਥੇ ਰੁਕੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇ:

(a) 6 ਤੋਂ ਅਤੇ 1 ਸਮਕੋਣ ਘੁੰਮ ਜਾਵੇ

= 9 ਤੇ

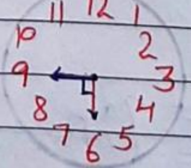

(b) 8 ਤੋਂ ਅਤੇ 2 ਸਮਕੋਣ ਘੁੰਮਣਾ ਹੈ?

= 2 ਸਮਕੋਣ (180°)

= 2 ਤੇ

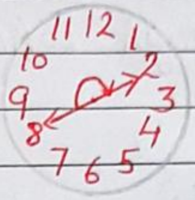

(c) 10 ਤੋਂ ਅਤੇ 3 ਸਮਕੋਣ ਘੁੰਮਣਾ ਹੈ?

= 3 ਸਮਕੋਣ

$270° = 180° + 90°$

= 7 ਤੇ

(d) 7 ਤੋਂ ਅਤੇ 2 ਸਮਕੋਣ ਘੁੰਮਣਾ ਹੈ?

= 2 ਸਮਕੋਣ

$= 2 \times 180°$

$= 360°$

= 7 ਤੇ

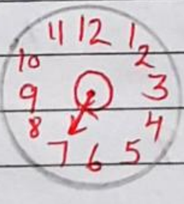

x—x—x—x—x—x—x—x—x—x